

İSTANBUL SERİRİYATI

On iki adet mecmua abonesi iki
yüz kuruştur

Ayda bir çıkar
tıbbi mecmua

İdarehanesi: Cağal oğlunda İran sefareti
karşısında doktor Massar Osman bey
muayenehanesi—Telefon İstanbul 1890

bu ayın mes'elesi

Muarif vekili Necati beyin apandicitten vefatı bir çok dedikodılara meydan açdı. Sıhhiye vekili bey efendi bazı gazeteci mebusların suallerine maruz kaldı, göya hastayı tedavi eden bazı meslektaşların hasta ve hastalık hakkında ötede beride tenkitlerde bulunuşu hekimliğimize karşı butarзда hücumlara sebep olmuş. Gazeteciler havadis kıtlığında ellerine bir mevzu keçirdiler. Bizim aleyhimize olmasa bilmem pek sorarlar mı? Bazı gazeteciler akademik mahiette sualler sorarak, anket açarak halkı tenvir etmek istediklerine bizi inandırdılar. Bir çok arkadaşlara sorulan sualler banada tevcih edildi. Türk Tıp cemiyetinin, tababeti asabiye ve akliye ile hastahane hekimleri cemiyetlerinin reisi bulunduğum için tamamen ilmi ve mesleki mahiyette olan bu suallere cevap verdim, hattta cevabımı dikteettirdim. Ertesi gün söylediklerimin onda biri yazılmamış di; maksadım büsbütün yanlış anlaşılıyordu. Yazan zatı telefonla buldum, maksatın bu satırlar la anlaşılamayacağını, belki bir çok benim gibi düşünen meslektaşların tenkidine maruz kalacağımı söyledim. Ertesi günü hepsini yazacaklarını, ve kendi arsusu hilafına yer olmadığı için konulamadığını söyledi. Ertesi gün uzun olduğu için konulamadığından bahs ile itizar edildi, fekat konmadı, ondan sonra gelenlerde aynı sunnet ameliyesini yaptı, katta cumhuriyetin

sorduğu üç süale cevabım hiç neşr edilmedi. Tabii kimi fazla hassas, kimi tecavüze teşne bir çok kalemler ok gibi her taraftan yağdı, fekat ben imanından emin bir muvahhit gibi bu haksız teaddilere nezaketten ayrılmakızın seve seve tahammul ettim. Ben (la ilahe) demiş, fekat (illallah) dediği işidelmemiş bir müslüman döndüm. Fakülte aleyhine yirmi senedir tebeteti hazırada, İstanbul seririyatında yazdığım yazılar benim bu tenkitlerimi aynı ceyyanın devamı gibi telekki ettirmehte pek müessir olmuştu, bunu da anlamıyor deyilim. Vakia Fakülte ile çok oğraştım, fekat yevmi gazetelerde deyil, öyle yapsaydım çoktan muvaffak olurdum, yahut bazılarımızın ettiği gibi şahsi bir infialdan veya intifadan olsaydı herkesi düşman ederek deyil, başka yollarla ben de muvaffak olurdum. Hatta birkaç senedir fakülteyi tenkidi gevşettiğim iş başına geçenlerin hüsnî nuyetine itimadındandır. Onlarda aynı yolu tutarlarsa yine bu sahifalarda elbet kaside okumam.

Şimdi asıl maksada geelim, ve anlaşıalım. Eskiden beri böyle münakaşaların tıp mecmualarında olmasını reca eder, yevmi gazetelerde haysiyetime tecavuz edene bile cevap vermezdim. Bir defa daha haklı olduğumu anladım.

Sorulmuştu ki apandicitten merhumun ölüşünde tıbbi hata var mıdır? Okunan raporlardan ve alâkadarların söylediklerinden anlaşıldığına göre tibben her şey yerinde ve yerli yerinde yapılmıştır. Apandisit tehlikeli

bir hastalıktır. Ameliyat yapılmaz ölür, yapılır yine ölür, vaktinde yapılır yine kurtarılmaz, bu belli olmaz. kısıp yarığı apandisit-den çok tehlikesiz bir ameliye olduğu halde binlerce doktor pek haklı olarak şok kloroformikten, peritonitten korkarak yarım gezmeği ve her zaman étranglement tehlikesile yaşamağı tercih ediyor. Pek temiz bakılmış ve ameliyat edilmiş, ameliyesi muvaffakiyetle neticelenmiş panarisden bile adam öldüğünü gördüm, ve başkalarının gördüğünü de okudum.

Bu sene çiçek aşısı yüzünden ne aşıda ne yapanda bir kusur olmadığı halde bir çok çocukların menenjitten öldüğünü avropa gazeteleri yazıyor ve hekimleri ittilam kimsenin hatırına gelmiyordu.

Mütehassis hekimlerin azlığı sihiye vekâletimes'elesi deyildir. Doktorları ve mütehassislere Fakulter yetiştirir, sihiye onu yerli yerinde kullanır. Binaen aleyh hal hazırda Fakultermiz bunu yetiştirecek vaziyette deyildir demişdim. Zaten bu beyanat bazı hekimlerin ve hocaların gayrı mesleki işlerle oğraşması keyfiyetinden ileri geliyordu. Hekimlerde bizdede bütün dünyada politikacılık eski bir dertdir, Çok severler. Bunlar iki kısımdır. Biri hekimlige nasılsa girmiş, fekat hilki arzusu şair ve ya diplomat olmaktadır. Sen hekimsin, sade hasta bakacaksın demeye kimin hakkı vardır. Tıp gibi bir tahşille mücehhez bir adam hangiişin başına geçse muvaffak olur. Eyi bir meb'uş, vekil, belediyeçi, şehri emini olabilir, Fekat Hoca kaldığı halde politikacılık edenterden yirmi senedir mektep zarar görmüştür, serbest hekimin de siyasiyatla oğraşması diğer meslek - daşlerini güç mevkie sokmuştur. İçimizden bir kaç kişinin politikacılığı yüzünden düşmanlarımız Türk hekimliği aleyhinde ne hezeyan - larda bulduklarını unutmamışızdır. Hekim

ve hoca mesleki haricinde oğraşdığı gön prestijinden gayp eder. Alamanyada bir cilt profesörü bir şapka fabrikasının müdiriyyetini red edememişti, o daha hayatında ilmi şöhr - etini elile gömmüş oldu. İhtisasın ihtisası asrındayız, ömrümüz bir şubeyi bile adem akıllı öğrenmeye kâfi gelmiyor! Bizde ice dersinden aylarca senelerce ayrılmış ve ayrılmaya mecbur olmuş hocalar oldu..

Ondan sonra meselenin asıl gürültü koparan noktası geliyordu. Pek alim ve kıymetli arkadaşımız Reşat Rıza bey bir gön evvel tıp tahsilinin üç canlı lışandan birile olmasını ve Avropada tahsili muvafık görüyordu. Reşat gibi bir üstadın ictihadı pek red edilemezdi idi. Fakulteren hayatım adım adım taakip etmişler den olduğum için ben de fikrimi söyledim. Bu tamamen akademik bir mes'ele idi, ne kimse tahkir ediliyor, nede Fakulte küçültü - liyordu. Evet, demişdimki en eyisi fakulteyi kapamak ve bu para ile beş on misli talebe merkezi Avrupanın en yüksek darülfünunla rında okutmak, yahut mutlak bizde de bir tıp ocağı olmak isteniliyorsa Fakulteyi mektebi tıbbiye haline koymak, yani daha mahdut bir budce ile geniş salahiyetli bir müdür idare - sinde, hocaya ve talebeye sayı ve devamı mecburi kılmak, bilahare ihtisas için bir kaç sene avrupaya göndermek... Bu akademik fikri kimi hiç anlamadı, kimi fakulteye karşı igbirarime aff etti, kimi anlamak istemeyerek aleyhimize fikirleri bulandırmaya çalıştı. hele fakulteyi kaldır, mektep yap tabirinden bazisi bir şey anlamadığından zihinleri büsbütün karıştı. İşi açıkca anladalım: Bizim eskiden iki mektebimiz vardı: Mülki ve askeri tıbbiye çok dersin hocası birdi, biri askeri ve leyli, diğeri mülki ve nehari idi. Her ikisinde sıkı bir inzibat altında idi. Hocalar mecburi müda - vim, talebe senede üç defa imtihan geçirir.

Sınıf imtihanlarından başka doktora ve tez imtihanları da vardı, ve her keş zorla çalışırdı.

Meşrutiyet inkilabında Berlinin Parisin Viananın fakültesi olsunda bizim ne için olmasını dedik. her şeyi kolay ve penbe hõriyorduk. Haydar Paşadaki pavionları kâfi gormiyor, İstanbulun vesaiti nakliye fıkdanımı düşünmeksizin dört köşesindeki hastahanelerden istifade ettiriyorduk. Köprüden kavak iskelesine beş dakikada bir vapur işlediyor ve Haydar Paşa çayırını pavionlarla doldiriyorduk. Personelede çare bulmuşduk!... mevcutların en eyisi seçilecek, Avrupa bol talebe gönde-rilecek, yeni kürşüler laboratoirelar açılacak, tıp pek çabuk yukselecekti. İsminden anlaşıldığı gibi Fakulte ihtiarı bir tahsildir, ne devam ne say mecburiyeti hiç kimseye yoktur, lisan dersleri mahzufdur. Avrupada doktordan avokattan gina gelmiştir, onlar müstahsil olmaktan ziyade mistehliktir, bir avrupalı için bir amele daha faydelidir, digeri bir lüks, bir şereftir. Bizde ise öyle deyildi, her yerimiz doktorsızdı, zorla ve discipline altında doktor yetiştirmelidik. Hocalar mühami ümuri devlette meşğul olup dersini, talebe zamanine göre hitabetle klöblerle oğraşarak dershanesini ihmal ediordu. Dışarıdan tenkitler yağmağa başladı, nevmıt bir çok muavinler istifa etti, Avrupadan ve Amerikadan fakulte hocası namzedi olarak dönenlerin ancak onda birine fakultede yer bulunabilti, fakulte çar naçar eşhası, azaldıkca intizamsızlık artıdıkça mektebi tıbbiye halini almaga mecbur oldu imtihanlar kondu, derslere devam şakirdede hocayada mebburi oldu,sade ismi fakulte kaldı. Dogrusu bizde böylesi gerekdi. Bu kadroda fakülteden daha fazla bir şey beklenemezdi: Doktorların tekamülü ve mütehasis yetiştirmek için Avrupaya adam göndermek zaruridi.

Darülfünun gayet masraflı bir teşkilattır .

Bir memlekete ilmen şeref verir, fekat bunun yükü altında şikayet etmeyen hükümet yok gibidir. En zengin hükümet en eyi darülfünun sahibi olabilir,her hükümet darülfünun açmağa özenmiş, mesela İtaliada şehirlerin bir çoğu fakulte açmışdır. Daha yirmi beş sene evvel almaniya enstitülerinde çalışan ve İtaliyaya bu gün şeref veren doktorlar: «Bizim fakultelerimiz bûdçemize lüzumsuz yâktir, bir bunların kemalini, birde bizimkilerin hiçliğini görünce adam sarf edilen paraya acır» diyorlardı. Filhakika İtalianın büyük doktorlarının çoğunun yetiştirildiği yer vasatı Avropadır.

Bir adam memleketine müfit ve şerefli bir adam olmak için en eyi fakültenin olduğu yere giderse fenamı olur.İlmin vatanı varmıdır? Vakia İstidat her yerde kendini gösterir. Memleketimizde gerek ecnebi eserler okuyarak eyi yetişmiş, gerek Avrupa dersanelerinde bir kaç sene okumuş pek kıymetli meslekdaşlarımız vardır. Niçin pek çoğumuz onlar gibi olmasın?..... Avrupanın milyonlar sarf ederek yaptığı o müesseselerde ancak o mükemmel vasatlarda yetişebilecek hocalardan niçin badhava öğrenmeyelim?

Biz terekide pek geri kalmışızdır. Niçin kesdirme yoldan maksada varmayalım. Japonlar o milliarlarca ecnebi kitapları tercume ve tab ettirmek nakde ve vakte mütevakkit olduğunu takdir ederek ilm lisanı olmak üzere mesela ingilizceyi almışlar, o lisanla okuyup yazmışlardır, hala on binlerce Japonlu Avrupa enstitülerinde çalışıyor.

Tıp fakültesinin her dersi şimdiki fakulte kadar teşkilat ve masraf ister. Hele personelleri. . . merkezi Avrupadaki on onbeş darülfünunu kadar yüksek personel yetiştirmek imkânı varmı? Biz onlar gibi hoca olabilmiriz? Her doktor ve mütehasis hoca olabilmir? Bir muhiti fenni

hazırlanmadan insan nasıl o derece yükselir, Oralarda insan nasıl hoca olur, biliyormusunuz Volonterlik, asistanlık, internlik, doçentlik, nihayetmuallimlik ne kadar çetin ve devamlı bir say ile elde edilir. Her hangi bir dersin muhtelif mebbhaslarında, işlerinde ihtisasetmiş, alim ve kâşif olmuş hocalarının, bir nefer itaatile vücudunu ve fikrini işine hasretmiş muavin ve asistanların yardımıyla o yuce eserler meydana çıkar! yaptığını tetkik ve icabında tenkit edecek diğer mutehassislerde alimlerde memleketde vardır. Hele kütüphaneleri. Bu gün Avrupa neşriyatını hangimiz takip edebiliriz? İlac fabrikalarının çıkardıkları gazetelele bir iki klasik kitap kâfimi? badava vakia bu munakaşalardan öğrendik ki kırk bir buçuk maşalla hfakİltemizde kazançının yarısını kitaba ve gazeteye veren gençler varmış! lakin biz kazançlarımızın hepside kâfi değil, bir muhiti ilmi hazırlamalıyız demektediriz.

Bu gün Amerika herkesden zengin olduğu için en iyi muessiseleri onlar yapmağa başladılar. Biz amerikanın avrupanın milyarlar sarf ederek yaptığı bu muesseselerden niçin istifade etmeyelim, yahut fakülte sevdasından geçerek bir mektebi tıbbiye açalım. Hocayı ve talabeyi disipline altında çalıştıralım. Biliyoruzki evelki sene dahi Kraepelin ölmüşü, onun yanında Rudin, Plaud, Spilmeyer, Kahn, İsserlin, Lange gibi o kürsüyü doldurmağa kâfi alimler dururken Leipsigden Bumkeyi getirdiler.

Busene Viyannanın meşhur hocası Wagner Von yavreg ihtiyarlığı yüzünden çekildi. Stransky, Economo, Pils gibi her biri meşhur bir İstad olan zatlar kâfi görülmedi, Pragdan Podje kürsüye getirildi. Bu adamların ilme hizmetlerini pek iyi biliriz. Biz bunlar gibi olabilirmiyiz. Bunlar gibimi yetişdik? insaf...

Bir gazete fakİltede liyakatsız hangi doktor

var diye isim tasrihile cevap vermemiştiriyordu. Cevaben yazmışdımki her çalışana hörmet borcumdur, herkes sayı ve kabiliyeti kadar muvaffak olur Fekat cehlini teşhir etmek de hakkım olan yalnız bir kişi tanımım: oda kendim!

Zan ederim maksadım anlaşıldı. Taksirim olmaksızın iş karmakarışık olmuştu. Sebabi gazetecilere fikir beyan etmemiş. Kendi hesabıma bu ilk ve son hatam olsun.

Sihhat ve ictimai muavenet vekâletinin Ankarada inşa etmek üzere bulunduğ hastahane

İki kongrede gördüğim Ankarayı bu defa tekrar gördüm. Şehre girer girmez hayretten, sevincli bir istigraktan nefsimi men edemedim. Dört beş sene evvel eski fakir Anadolu şehri yerine koca bir Avrupa ve ya Amerika şehri kurulmuş. Bir birinden güzel, her biri bir İstadın şah eseri vekâletler, mudurlukler, bankalar, mektebler, apartmanlar oteller!... Dört beş sene evvel nerede müsafir kala cağıım diye düşünün yolcının bugün istasiondan şehre girerken gözüne çarpan yuce bina: Ankara palas dir. Ne Tokatlian, ne Pera Palace Ankaranın bu evkaf İoteli ile rekabet edebilir. Büyük, muhteşem, her dürlü konforu havi, garçonları temiz terbiyeli ve poliglotte ... fiyatı mutedil....

Dört sene evvel şehrin daracık sokaklarından birinde bir kaç ayak ter temiz tahta merdivenden çıkdıktan sonra Pierre Loti merhumın hoşlandığı gibi mutevazi, alçak tavanlı, sevimli bir kaç odacıktan ibaret şihiyeye vekâletinin şimdiki binası cidden Ankaranın pırlantası...

Dişarıdan kusursuz ve sade zarif ... İçerisi

şimdiye kadar gördüğüm binaların en dilberil. İhmalkâr ve lâibali kapucılara altmış bizler temiz ve terbiyeli iki gencin nazikâne kalış-larımızı çıkarmak ihtarile karşılaşıyoruz. Geniş ve ferah merdivenlerden sonra sessiz bir kori-dora açılan kapuları itince iki koltuk konmuş bir antreye açılan dört kapı ...bunlarda birer

odaye açılıyor. Bu iki kat binaye kütübhane-den tutunuz her daire yerleşdirilmiş. Doğrusi sıhhiye vekaleti binası büyük bir zevki selimin eseri. Vekalet memurının aileleriyle oturmak için yapılmış apartemanlar da pek musib ve makol bir ihtiacı tatmin etmektedir. Biraz daha arkada hifzıssıhga inşitüsü Münihde Göte

caddesinde gördüğüm muesseslerden kat kat zarif di. Henüz sade kimia kısmı faaliyette! Ankara çalışıyor, Ankara ilerliyor, bize yeni yeni surpriseler hazırlıyor. İşte bir dane-

side yokariye resminî koyduğumuz yeni hasta-hane dir. İki yuz yataklık en asri bir mues-seyi beş altı ay sonra ankarada göreceğiz.

Ankara Sıhhat yurdunu ziyaret

Her şehrin suyu, elektriği, kanalizasyonu kadar lüzumlu ihtiyaclarından biride hususi hastanelerdir. Nekadar mükemmel resmi şehir hastaneleri olursa olsun hususi mîessiselere yine şiddetle ihtiyac vardır. Bu gibi sıhhat yurtları yalnız vücutta hasta olanlar için deyil belki yorğun dimağını tıbbi kontrol altında dinlendirmek, fazla şışmanlıktan fenni bir tarzda kurtulmak isteyen herkes için bir mel-

ce'dir. Avrupa şehirlerinin hemen hepsinde böyle mîessiselere mebzulen tesadüf edilir, hatta ekseriya sermayesine halkında iştirak ettiği bu teşkilata şehir iftilhar eder, okadarki bazı şehirlerin yeğane medarı iftilharını teşkil eder. Ekseriyya büyük sermayelerin iştirakile meydana çıkan bu hastanelerde aranan şey yalnız sıhhi cihhet deyil en mükemmel bir otel kadarda modern konforuda haiz olma-sıdır. Öyleki bazı Avrupa şehirlerinde otellerle bile rekabet etmektedirler.

Son günlere kadar bu ihtiyacdan mahrum

olan Ankara Rifat Alini cessus bir hamlesile onada malik oldu. Ta Şişli müessesesinden beri mahviyetkâr fakat azimli sayine şahit olduğumuz bu arkadaşımız son senelerde asabiye mütehasşışlığına birde operatörlük ilave etmeye muvaffak oldn, bu suretle Ankaraada açtığı Sihat yurdunu tam bir selahiyyetle

başına geçti. Refikasının ince ihtimamile ve b'yi'n bir zevk ile vücude getirilen bu müessise bütân manasile Ankaranın şükranına layıktır, geceli, gündüzlü hastaneden bir an ayrılmadan sahiplerinin candan hürmetlerle parlak bir istikbale namüzetir.

D. İHSAN ŞÜKRÜ

Bir hekimin tababet hakkında düşünceleri

(Mabat)

tercume eden:
Ş. Yusuf

Benim yazılarım vesilesile, yüzlerce ve binlerce sene evelki tababeti tetkik etmek arzu eden okuyucularıma bir nasihat vermek isterim: Kendi te'rubelerimden bilirim,iptidada eskilerin ruh ve lisanını anlamak güçtür. Biz zamanımız adamlarının tesiri altındayız yapılan terakkiyi fazla bi'yütürüz. Her mes'elede olduğu gibi buradada en güç olan, ehemmiyet'liyi ehemmiyetsizden ayırmaktır. Hakikaten umumiyetle basit, sade ve kadim olan esasî hakikatları tanımak ve bunları son zamanların göz kamaştırın ve güya ilmi tababet ve muvaffakiyetli piratik hekimlik için bilinmesi zarurî sayılan yeni keşfiyatın fevkine çıkar - mak kolay bir şey deyildir. Teşrih, fizyoloji, teşrihi marazi, fizyoloji patolojik, kimya ve bakteriyolojiden bazan biri bazan diğeri en lüzumlu esas diye telakkî edildi. Bu pek mühim yardımcı ilimleri ehemmiyetsiz atetmiyorum; yalnız şu noktaya işaret etmek istiyorumki şimdiye kadar yaşamış doktorların en büyüğü olan İpokrat bu malumattan pek az biliyordu veya hiç bilmiyordu. Bu esasa hakkında İpokratın ne kadar safiyane düşün - düğünü misalla göstereytm: İpokrat fizyoloji - nin babası olan «Alkmayon» (1) ile aynı fikirdedir.

Bu âlim «beyn» in ruhi faaliyet merkezi olduğunu beyan ediyor ve anlayış heyecan, hiddet nöbetleri, rüyalar ve tekallüs hareket - lerinin beyin dahilinde husule geldiğini ve beynin son ucunda görmeye ve eşitmeye

[1] «Mukaddes hastalık hakkında» ki kitap - tan Litre cilt VI. Sahife 287

yaradığını söyliyor (1). Bu fikir Alkmayondan evel umumiyetle kabul edilen ve İpokrat zamanında da hâla müntezir olan kanaate - anlayışın hicabı haciz veya kalpte bulunması zannına- karşı büyük bir terakkidir. Mâfi İpokrat bu yeni fikire rağmen bezi bir gudde telekki ediyordu. Bu nokta «Mukaddes hastalık hakkında» ki kitaptan anlaşılıyor: «Beyn doğumdan evel muhattan temizlenmiş olmalıdır. temizlenmezse sar'a meydana çıkar» Buna benzer görüşleri II inci ciltte « hastalıklar hakkında» da okuyoruz (2). Fakat bu fikirleri en açık olarak «guddeler hakkında» ki kitabında görüyoruz (3). Bu son kitapta açıkça söylenmiştir: «Beyn bir guttedir; ifrazını tabii yollardan, burun, kulaklar, gözler ve boğazdan dışarı verir, bu ifrazın akması temizliğe delalet eder. İfrazı akmayıp içeride kalırsa hastalık olur (4)». Diğer teşrih ve fizyoloji telakkileri de bunun gibi safiyanedir. «İnsandaki nahiyeler» kitabından anlaşılıyor ki İpokrat ta teşrih ve fizyolojiyi tababetin esası olarak kabul ediyor (1): «Vücdun tabiatı. âkılâne (ilmi-2)) tababet için esastır» Daha okumaya devam edilirse görülür ki müellifin tabiaten, yani teşrih ve fizyolojiden, mesela kulak, burun ve gözden anladığı beyn hakkında yazılanlar gibidir. Aynı kitabın altıncı faslından, kemik ve muhakkatın teşrihi okununca bizim bu gün teşrih ve fizyolojiden anladığımızdan bîsbütin başka fikirlere tesadif edilir. Bu gün tababetin esası dedğimiz ilimlerden, yeni zamanin bütün teknik vasıtalarından, mikrosko, lup ve laboratuvarından mahrum olan bu adam

(1) Litre, cilt VIII, Sahife 603

(2) « < VII > 11

(3) « < VII > 365

(4) Bu telakkilere İpokratın mühtelif kitaplarında o kadar sık teşadif ediliyor ki kendisine ait olduğunda hiç şüpheler yoktur.

hala bu gün itibardan düşmeyen kıymetli müşahedeler toplamış, keşifler yapmış. Onun müşahede ve keşifleri zamanımızın en ince teknik vasıtalarla bulunanlardan daha yüksektir; bu hal «Gompertz» in dediği gibi (3) «o zamanki helen ırkının meziyetlerinden, nüfuzlu bir görme ve görülme tamamen sadakatle muhite verme kabiliyetlerinden ileri geliyor, bu tabii meziyetlerden o zamanın şairleri ve plastik sanatkarları istisnai bir derecede nasibedar oldukları gibi hekimleride mahrum kalmamışlardı» sonre, Gompertz şu suretle devam ediyor:

«Bütün bu ham mevaddın elekten geçirilmesi ve çoğaltılması, ilmi tababet binasının temel taşları telakki olunabilir. İلمي tababet binası çok daha sonra yapılmıştır. Bu bina için, daha evel, başlangıç işlerine, kudretli hamlelere ihtiyaç vardı; Yunan felsefe mekteplerinde başka memleketlerden ziyade görülen ve tekemmül eden umumileşme kabiliyetini bilhassa bu hamleler vermişti.»

Şimdi bir defa bu noktada duralım ve kendimize soralım: İpokrat ve diğer eski büyük hekimleri tavsif eden basit ve saf görme ve düşünme kabiliyetini biz acaba kaybetmedikmi? bu evsaf, sadelik toplama ve derin felsefi çalışmayı istilzam eden esasi mes'elerde ince, hazırlanmış teknik vasıtalarından, gayri muntazam toplanmış, artık umumi hatları görünmiyen malumat yığınından ziyade bizi terakkiye sevk etmezmi?

Bundan sonraki yazılarımda bu suallere cevap vermeye çalışacağım.

(1) Litre cilt VI, sahife 239.

(2) tarafımdan ilave edilmiştir.

(3) Gompertz. cilt I, ahife 229.

Ferdinand Vidal

Profesör Vidalın vefatı haberini bu hafta gelen tıp gazetalarında okuduk. Bu ziyâ ile yalnız fransız tababeti değil bütün tıp alemi alemşumul, şöhrete malik bir dahi gayb etmektedir. Profesör Vidali pek çoklarımız tanırız belîğ derslerini dinleyerek bu geniş

Merhûm Pr. Ferdinand Vidal

zekânın hayranı olduk. Bu hazin ölüm cumlemizi mutesir etmiştir. Gelecek nushamızda pöfesör Vidalın tıbbî faaliyeti ve mezayası hakkında bir mekale neş ederek bu büyük üstada karşı hürmet ve şükran vazifemizi ifa edeceğiz.

O.Ş.

Türk Tıp Cemiyeti

5 inci İctima (13 T. sani 928):

Viktor Bey; Rienin şifa bulan kihil bir koleksiyonu. (İstznbul seririyatı No. 8 928).

Mazhar Osman Bey; Biri Litle hastalığına müptela 3 1/2 yaşında bir çocuk, ikincisi Melankoli nöbeti geriren diğer bir çocuk takdim etti. Bir kaç celseden beri takdim edilen vakalar çocuklarda cinneti pek vazih gösteriyor.

Haydar İbrahim Bey; hâd mastoiditlerde radyografinin hizmetineden bahsetti.

Avni Bey; Ameliyatta tesadüf ettiği nadir bir Apandisit müşahedesini zikretti.

Münakaşalar: Ahmet Burhanettin Bey; Anemi pernisiöde İspelenktomi, transfüzyon ve karaciğer tedavisi hakkında izahat verdi. Kaidei lisan kistlerinin ponksiyonla iyi olamayacağını, eidarlarını temizlemek lâzım geldiğini söyledi.

Ekrem ve Ahmet Fahri Beyler kistlerin şekil ve nevilerinden bahsetti.

§ 6 ncı İctima (20 T. sani 928):

Osman Şerfettin Bey; Mebzul nezifli ve tibbi tedavi ile iyileşen bir mide karhası takdim etti.

Mazhar Osman Bey; 3 hasta gösterdi. 1) Küçük yaşta birinci hamlesini geçiren 50 yaşında bir Melankoli. 2) Bir çocukta mani. 3) Dejenere, alkolik ve firengili bir zeminde sağırılık pisikozu.

Alalu Bey; Formolde muhafaza edilmiş maddei gaitada Amip muayenesi. Alalu Bey bu usulu bir kitapta görmediğini ve kendi düşündüğünü söylemiştir.

İhsan Şükrü Bey; Bakırköy müessesesi hastalarından bir morfinomanın

dimasına ait resimler gösterdi ve izahat verdi.

Münakaşalar: Osman Şerfettin Bey; emetin ile bir Amip apsesi tedavi etmiş ve aldığı iyi neticeyi Almanca neşretmiştir.

Alalu Bey; Neosalvarsan ve emetin ile bir karaciğer hastası tedavi etmiştir. Ahmet Burhanettin Bey; İntani taliden sonra emetin bir tesir yapmayacağını hatırlatmakta, bidayette dahili tedaviyi tercih etmektedir.

Avni Bey; Gureba hastanesindeki otopilerde vakti geçmi ve büyük karaciğer apselelerinin fazla ölümü mucip olduğunu görmüştür.

Litle hastası için Şükrü Hazım Bey; Çocuklarda ameliyata tarafdar değildir ve Förster ameliyesinden büyük bir fayde beklemiyor.

Ahmet Şükrü Bey; Eğer operatörler çocuklarda umumiyetle ameliyat için bir mahzur görmezse bu hastada ameliyatı tercih ediyor.

Ahmet Burhanettin Bey; 7-8 yaından itibaren tahammül noktai nazarından çocuk ameliyatı ile büyükler arasında bir fark yoktur.

Necati Kemal Bey; Buhalde bırakılırsa çocukta bir kısım azanın muattal kalacağı tabii olduğundan ameliyatı lüzumlu bulmaktadır.

Mazhar Osman Bey! Müsait vakalarda ortopedik tedavi en faydalıdır. Veferi Aşili kesmek tehlikesiz olduğundan önce yapılacak işlerdendir. Förster ameliyatı hakkında bedbin değilim. Bahsettiğim usullerden bir netice çıkmazsa ameliyata tarafdarım.

§ 7 ncı İctima (27 T. sani 928):

Ahmet Burhanettin Bey; İki hasta takdim etti. 1) gayet nadir bir Anus kontraktür. 2) Rektum kanseri.

Mazhar Osman Bey; Bir Beyin tümörü-takdimi. Hasta 20 yaında, bir sene evvel baş ağrısı, kusmakla başlamış. Şimdi kusmıyor, sağ göz kısmen görüyor.

Osman Şerefettin Bey; Bütün cidari midede irtizahlı bir kanser piyesi takdimi. Hastalık eski olduğu halde 3-4 aydenberi muztarıdır. 3 ay evvel kusmuş, mide-sinde bir şey tutamamış; sonra kusmak geçmiş; her şeyi yiyor. Batında ağrı ve ces ile tümör var. Rontgen 40 dakıkada mide muhtevisini isna aşere geçiriyor, bir karha şüphesi veriyor.

Münakaşalar: Nami Bey; Nezf kesilmekle mide karhasının şifayap olup olmadığı düşünülecek bir meseledir. Şifa ancak ameliyatla kabildir. İki hastamıza ameliyat yapıldığından şimli pek iyidir; ikisine ameliyat yapılmadığından ölmüştür.

Ahmet Burhanettin Bey; Tıbbi tedavi ile vakit geçirilerek ameliyat fırsatı kaçırılmamalıdır.

Ahmet Fahri Bey; Kanayan Ulserlerde derhal müdahale edip rezeksiyon yapılmalıdır.

Osman Şerefettin Bey; Hastama derhal ameliyat yapılamazdı. Gayet zaif idi. Evvela tıbbi tedavi yapıldı. 3 gün ağır tarikile bir şey vermedik. Bu zamanda karha teneddüp edebilir. Sathi karhalarda tıbbi tedavi kâfidir. Müdevverlerin diğer kısmında tıbbi tedavi fayda vermezse ameliyat yapılır. Ülküs kallöde ameliyat emin ye kat'i usuldür.

Melankolinin sebebi hakkında: Osman Şerefettin Bey; Arteriyoskilerozin ve kan tazyığının yükselmesinin esaslı bir sebep

olduğunu söyledi.

Ahmet Şükrü Bey; Melankoliyi yalnız tansiyonu artıran sebeplere atfetmek doğru olmadığını, kan tazyığı yükseklerde tansiyonu indrerek melankolinin geçmediğini söyledi. Bu hasta çocuk iken birinci hamlesini geçirmişti o zamanda tansiyonu yüksekmedi diye sordu.

Necati Kemal Bey; Emrazı ruhiyeyi böyle bir sebebe atfetmek doğru olmadığını izah etti,

Şükrü Hazım Bey; Melankoli bir sendrom olduğundan Cinni maniayi inhibitatiye melankolisi ise arteriyoskleroz ile alakası yoktur. Diğer melankolileri ayrı ayrı mütalea etmelidir.

Azanın arzusu üzerine Mazhar Osman Beyin melankolinin esbabı hakkında bir komisyon yapması kararlaştırıldı.

Alatu Beyin Formolde muhafaza edilmiş madde gaitada Amip muayenesi için Osman Şerefettin Bey; 5 sene evvel Buden mayiinde tecrübeler yaptığını söyledi. Bu vesile ile Bakteriyologlerin bir cemiyeti olması temenisi izhar edildi,

§ 8 inci İctima (4 Kâ. evvel 928):

Kenan Hasan Bey; Unkda bir lenfosarkom takdim etdi. Hastaya evvelce bir hastanede Ultra vsyole tedavisi yapılmış, fenalaşmış; şimdi radyoterapi yapılacaktır.

Ahmet Burhanettin Bey; Amelyat ile ihraç ettiği 2 kiloyu matecaviz bir halî periton tümörü piyesi takdim etti.

Ahmet Fahri Bey; Dr. Eyup Bey ile birlikde ameliyatla çıkardıkları 7,700 gram ağırlığında bir over fibromi piyesi takdimi.

Mazhar Osman Bey; Hamlede kendini tamamen gayatmeyen ve sol el ile sağ ayağı içeai doğru bükülen saralı bir kayıkcı takdim etdi.

Ahmet Burhanettin Bey; Rektum kanserlerinin cerrahi tedavisi hakkında bir komünikasyon yaptı.

Viktor Bey; Cemiyetin müzakere ve işğal taezi hakkında söylemiştir.

AHMET ŞÜKRÜ

Karî lerimize

Gazetemiz karî lerimizin teveccühü ile yazılmaktadır. Hiç bir yerden on para yardım görmeksizin on senedir bir gün şekdirmeksizin, buhranlardan müteessir olmaksizin devam edebilmekle herkesin takdirini kazanmıştır. Bu gün bir iki mecmuamız daha çıkabiliyorsa maddi ve manevi kuvvetini İstanbul seririyatının on senelik sebat ve fedakârlığına medyundur, Eskiden ilmi ve ya tıbbi bir mecmuanın bizde bir kaç nushadan fazla intişar edeceğine kimse inanmazdı, abone olmakdan korkardı, avrupalılar yüzüne bakmazlardı, Bu gün İstanbul Seririyatı yerliye Avrupalıya i'timat telkin etmiştir, İstanbul Seririyatının pek çok hizmetlerinin yanında bununun unutulmaması icab eder.

Gazetemiz Garbin, tükenmez irfan hazinelerinden en mühimlerini vatandaşlarımıza isal etmek, ve memleketimizde yeni uyanmakta olan irfan hayatını canlandırmak, meslektaşlarımızı yazmağa ve bu suretle daha ziyade kitap ve mecmua karışdırmağa teşvik etmek, ve avrupalılara ilmi terekkilerimizi göstermek gayesini takip ediyor

O mefküresine vasıl olmuştur: Memleketin iffihar ettiği bir çok kıymetli doktorlarımızın fikir ve kalem tecrübelerine sahe olan mecmuamız müşarileyhlerin her hususda ve iştihar tekamü lüne hizmet ettiği gibi bir çoğunun avrupa aile fenniyesine takdim ve kabulüne Vasıta

olmuştur. İstanbul Seririyatı ohalde bütün Türk hekimlerinin mecmuasıdır, onun hayatile muvaffakiyetile her vatandaş alakadardır. En gâc devrelerini muhabbeti umumiye sayesinde — ancak doğruluğuna ve husni niyetine güvenerek — atlattı. Yerinde durmağı, hatta yavaş yürümeğı tedenni sayan muharrirleri gazetteleini daha ilerlemeğı, memleketin irfanına daha geniş miyasya hizmet etmek istiyor. Bütün Türk doktorlarının ilmi muavenetine ve karî lerinin teveccühüne gâ eniyor. Pek büyük bir hulul ile kalemi muavenetlerini luf eden heyet naşire ve tahririyesinde teşekkür ediyor.

Makale gönderecekler yeni harflerle yazmalıdır kâğadın bir tarafına yazılmalıdır, tercüme ise mehaz zikr edilmelidir Aynı makalenin bizle beraber başka mecmuada intişarı bakdi inde tabii gazetemiz muharririn yazılarından müstagni kalmayı tercih eder, Binaenaleyh gazetemize makale gönderen o nushad intişar etmedi diye acele etmeme li. artık o makalenin bize hediye edildiğini düşünerek başkasınada vermeye kalkma lazımdır. Verilen yazılar heman ilk nushada intişar edemez. bir kaç nusha teahhur edebilir.

— Abonelerimiz kânun sanide ve ya maide aboneleri bitti kıyasile sormaksızın bedelini göndermelidir. Mecmuamızın büyük teşkilatı olmadığından mümkün olduğu kadar muhabere ve istisarlardan ictinap buyurulması reca olunur.

— Doktor Ferit İbrahim beyin yere batan caddesinde yeni yaptırdığı Sağlık yurdu pek temiz ve şirindir. Kaloriferle teshin edilmiş bu muessise her kiseye uygun tarzda yapılmıştır. Bu hastaneyi en müşkül pesendlere bile tavsiye edebiliriz.

Doktor Kenan Hassan beyin şubat ikide ağır ceza mahkemesinde bir kadının ölümüne sebep verdiğinden maznunun muhakemesi olacaktır. Temamile hatasız ve kusursuz olduğu bir cemiyeti ilmiye münakaşasında tebeyyün eden meslektaşımızın kurtulacağından eminiz. Fekat tıbbi adli bilahare bu kırdığı hayriyeti nasıl tamir edecek?...

— Eski eczacılarımızdan Maksut Nargileciyan efendi vefat etmiştir. memleketin pek eski ve emekdar muhterem bir eczacısı idi. Oğlu Agop Nargileciyana beyanı taziyet eyeriz.

Yeni eserler

— Eser deyil, mısralı berceste; mini mini bir travay, fekat muharririne ebedi bir şöhret vermeğe kâfîl Yazana gıpta ettim; onu hepimizde yüksek gördüm, bütün ruhumla tebrik ediyorum. Ba eseri yazın pek mütevazi bir maaşla Ankara hyijen laboratuvarında çalışıyor. keşfide küçük.. ilmi simya ile ograşan mütebahirlerden deyil.. Uğraşığı sivrisinek sürfesi... Kongrada bize tatlı tatlı dinlettiği travayın « Archiv für Schiffs und Tropen hygiene » Unvanlı bir alman mecmuasında bastırmış. Ayrıca gönderilen bro-

şürlerden birinide bize hediye etmiş... ciddi bir eser, Meçit « Über aedes lepidonotus Edward und aedes Refiki » diye neşrettiği bu travayde tarihi sekiz senelik olan sivri sinek sürfelerinden ayrı ada pazar semtinde bulduklarını bir kaç alime ve institüye gönderiyor. Önlardatakdir ediyorlar. Doktor muhtelif sürfelerin inficar zamanlarının bir olmadığını ve her sürfenin saklandığı yerlerine bile ayrı olduğunu zikrile sivr sinek mücadelesinin anahatlarını çiziyor. Mecit bulduğu sürfeye Sıhhiye Vekili Refik Beyin ismini koymuş ve kadirşinas amirine hürmetini cbedi yaşatmıştır. Herikiside tebrik ederiz.

§ Kâzım İsmail ve Tarık Temel namında iki genç ve çalışkan radiologumuz şubelerine dair güzel bir eser neşretmişlerdir. Tebrik ve tavsiyeyle bihakkin şayeste bulduk.

§ Akıl Hastalıkları. Masra Osman beyin yeni eseridir: fiyatı üç yüz kuruştur.

§ Tababeti Ruhiye Masar Osman beyin eseridir. İkinci tabıdır. Altiyüz kuruşa satılmaktadır. Mekteblilere takistile her ikiside satılır.

9 Avenue de Villiers
PARIS

URASEPTINE ROGIER

Mesane vekilyenin muzad
üfnisi
Diyatez, artiritizm ve
netayici

Uraseptin (Rojiye)

Uzviyetten «Hamızı bevl» in tart ve itrahını teshil
icin müstamel edviyenin en mükümmel ve en mufafikitir

Tarızı istimali : Bir az su içinde 3 - 6 kahve kaşığı

Vekili umumisi : Pertev arslan, istambul bahce kapı,
hamıdiye türbe cattlesi, No. 6

Kefaljin (Kephaljin)

Kaşeleri

Baş ağrısı, diş ağrısı ve alel'umum âlamı asabiyede şayani tavsiyedir .

Vekil umumisi : Pertev Arslan, istambul, bahce kapı hamidiye turbe cattlesi No. 6

Brukner lampe ve şürekâsı A. G.

BRUCKNER

1750 de têsis edilmiştir, Berlinde şünebergde, kolonen iştirâsede 29

Hamburk : telgraf adresi Drogenhaus Berlin

Codes : ABC 4 th & 5 th ed

İHRACAT

Kimyevi ve ispençiyarı mevât — eczai nebatiye ve hulasalar—müstahzaratı hususiye.

İHTİSASI :

Kimyâne têsisi — eczâne ve ecza depoları ihracatı — mütenevvi ecza kolleksiyonları ihracatı—mıyarlar.

Bundan mada yirmi santigramlık mavî ve kırmızı renkte kinin drajeleri fevka'l'ade müsait fiyatla gönderilir. Talep vukuunda nümune ve fiyatı bildirilir .

VALEROBROMIN LÖGRAN

En müessir cumlei asabiye müsekini

Mâdeni bromürlerde olduğu gibi brom avarızını yapmaz; valeryanatlar gibi têsiri gayri muntazam degildir .

Nevraljileri pek çabuk teskin eder. nevrastenî, sara, isteri, hummevi teheyücattan mütevellit uykusuzluğu , bogmaca ögsürüğünü , asabî ve muharriş ögsürükleri ve daibeheri teskin eder.

Mayiinin beher kaşığında 0.50 bromovaleryanat dösut vardır.
Kapsulunun beherinde 0,25 bromovaleryanat dömanyezi vardır .

Darrasse Frères 13, Rue Pavée 13 -Paris

Her eczânede bulunur .

VALEROBROMINE LEGRAND

SËDATIF ÉNERGIQUE DES CENTRES NERVEUX

Pas d'accidents de Bromisme comme avec les Bromures minéraux

Pas d'irrégularité d'action comme avec les Valérianates

Barsakların tathiri

Nüjol barsakların hareketini tanzim eder.
Nüjol muharriş deyildir, en latif müleyyindir.
Akşam, sabah birer tatlı kaşığı alınır.

NÜJOL

dafii kabizdir , mutahhiri emâdir

Préparé par les
LA ORATOIRES
DU
NUJOL
Standard Oil Co
(New - Jersey)
New York

Kimozin (Rojiye)

KYMOSIN
ROGIER

Çocukların usreti hazmında, kay,iltihab
midii meaide, çocuk ve kâhillerin süte
karşı ademi tehammüllerinde

Anciennement PEGNINE

19 de Villiers - Paris.

Miktar : 200 S.M^a inek sütüne bir ölçü kaşığı. tarifnamesine bakıla

TIRICALSİNE

En kuvetli , en fenni , en mükemmel

MUKAVVI

Uzviyette mevadı kilsiyete tevezzuatını tîmin eden
en emin çaredir .

Rie — ızam — periton edranında

Raşitizm — iskrofüloz

İrzâ — neşvunema

Çocuklarda diş çıkarırken

Usreti hazim ve kansızlığa

Tirikalsin mehtilarsine , adrenaline,
floüre, günde 3 kase, şocolatlı günde
3 tabley, cocuklara nisif

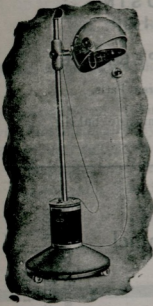
Saf tirikalsin ve granüle günde üç
kase, komprime künde üç aded
cocuklara nisif

karşı devayı binazirdir . Nükaha ve kûsurdada müvaffakiyetle istimal olunur.

Kisarna maden suyu

Fransanın vişisi, Almanyanın gizübleri gibi kisarna suyuda âlem şumul bir
şöhretalmiştir . hele tamı cihetinden birinci adedilmeye layık maden suyu şubhesiz
mubarek vatanımızın sinesinde neban eden Kisarnamızdır kisarna en kibar sofa
suyidir , kisarna mide , barsak , kara ciyer , böbrek , şeker , nikris , kum illetlerinin
en tabii ve şubhesiz en fadeli ilacıdır ,

Tedavide yeni bir usul

Ziyayi şemsin en müessir kısmı olan «ULTRAVİOLE» şuaının kovartz lambaları vasıtasıyla suni olarak istihali kabil olmuştur . Bu lambaların en mükemmeli olan (Quarzlampe - Kuenstliche Hochensonne - Original Hanau) nin tedavide «Su'ni güneş tedavisi» istimali okadar teammüm etmiş-tirki 1913 denberi kovartz lamp orijinal Hanare Almanya Amerika ve bütün memalik seririyatlarına 54,000 den fazla lamba tedarik etmişlerdir .

Ultraviyole (Sun'i güneş) sayesinde :

Raşitizm her devrinde kabili tedavidir.

Rahitise karşı vaki olarak mühim netayış tēmin eder.

İskroföloz, kemik ve cilt veremlerinde pek müessirdir.

Tazyik demi tenkis, temessülü tenibih eder Enurazi cildiyede muvaffkiyeti katidir.

Cerrahiyede pek mühim faydalar verir . Her ameliyat , her pansuman teptilinde meuf nahiyeye sun'i güneş ziyası tevcih etmelidir .

Etubbaya fevkalade arzı hizmet eden diğere bir cihazda «Sollüks (Sollux)» lambası olup neşettiği şuaatı haruriyesi dolayısıyla fartı dem hasıl ederek dişçilikte ve emrazı üzniyede pek mühim neticeler verir .

Quarzlampen g m. b. H. Hanau a M. Allemagne

Postfach 398

Vekil umumisi : I. M. Farhi.) İstok halinde cihaz her daim mevcuttur
büyük kinacıyan han. 42. İstanbul) Arzu buyuranlara her türlü tefsilat derhal .

SİNİROL

SİNİROL

Esatizeî tıptan M. kâmil bey tarafından formülû tertip ve güzide eczacılarımızdan Nizamettin bey tarafından fevkalade itina ve tekayyutle istihzar edilmiş valeryan ve burumürlü müzadı teşennüc güzel bir ilaçtır. Ahzı sehil, têsiri mühakkak bu yeni sınır ilacını hekimlerimize tavsiyeyi irfani memleket namına borc biliriz. Sinirolun bir kahve kaşığında elli santigram valeryanat dö sud vardır. Yevmi 1-4 kahve kaşığı verilir .

Deposu : istanbulda Ekrem Nebib. mahalli ihzarı: Taksimde Nizamettin Talip eczanesidir .

BİOLAKTİL (FURNİYE)

En kuvvetli bir muhammiri lebenidir. muzaati taaffünü meâi têsiri pek barizdir.

60 komprime (mâden zarf içinde) yemeklerden evvel 3-4 komprime.

BİLEİL (FURNİYE)

Safra hulasasıdır. Safra ifraz veya ifrağın-
daki teşevvüşatta serî têsiri vardır. 60 glo-
bül (madden zarf içinde) yemeklerden
sora 2 - 3 adet

ANDOKRİZİN (FURNİYE)

Muhtelif uzuv hulasalarıdır. kaşe , kom-
prime, ampul halinde bulunurlar. guddei
derekiye , miyabiye , nuhamiye, fevkal
kilye, ilah ...

Kaşe ve ampul: günde 1-2kaşe günde
bir ampul

Vekili umumisi : Pertev Arslan, bahçe kapı No. 6

BİOLACTYL

Ferment Lactique

Antisepsie Intestinale

BİLÉYL

Extrait de Bile

Troubles de la Secrétion et de l'excrétion biliaire

ENDOCRISINES (Fournier)

Extraits Opothérapiques Totaux

(Cachets Comprimés et Ampoules)

Thyroidine, Ocarine, Hipophyse, Surrenale,
Orchitine. etc.

Pluri glandulaires Masculin. Féminin.

İyodopepton Kâzım

IODOPEPTON KIAZİM

Tababette şüpheziz iyod emlahı kadar saheî tatbikatı geniş olan bir deva yoktur.
bu müessir ilacın en kolay alınanı , en güzel têsir edeni iyodopeptondur, on seneyi
mütecavüz bir hayati maziye malik iyodopepton Kâzım da yagâne payidar olan
müstahzarımızdır. çünkü citti bir sayın mahsulüdü.

Noctal

Ouykusuzluğa karşı en muessir bir devadır. ırtesi gün katiyen rahatsızlık vermez. çocuklarda ve kâhillerde kullanılır tamamen zararsızdır, hoş ve derin bir ouyku verir.

Miktari : yatmadan yarım saatevvel sıcak bir menku içinde 1-2 tablet alınabilir.

Asabi rahatsızlıkları tedavi için valerianın en iyi müstahzarı

NEOBORNYVAL

Kokusuz ve hoş lezzetli kırmızı inciler halinde satılmaktadır. Telfinkâr, müsekkîn olan bu ilac bilhassa **nevrasthenia** ve **hysteriada** çok muessirdir. Satıldığı şekiller: 0,25 santigramlık yirmi beş iuci bir kutuda miktari; her defasında iki inci olmak üzere günde 1 — 3 defa alınır.

Deposu: İstanbulda Sultan hamamında aşır efendi sokağında yusifidis hanında üçüncü katta Fred ve Kraft; Kraft-otrovvsky

Valerin Gabay

Müsteit ve çalışkan eczacılarımızdan Gabay efendinin bu mustahzarı hekimlerimiz arasında pek rağbet bulmuşdur. yevmiye üç dört çay kaşığı bir az su içinde alınır.